

SUMARI

Presentació	11
Capítol I. LA MIGRACIÓ DE MENORS	15
1. EL FENOMEN DE LA MIGRACIÓ DE MENORS EN EL CONTEXT MIGRATORI ACTUAL	15
2. CARÀCTERS DEL FENOMEN MIGRATORI DE MENORS A CATALUNYA	17
A) La minoria d'edat	18
B) La situació fàctica de desemparament: l'absència de familiars i de models adults i la creació de relacions grupals entre els joves	19
C) Estada irregular i manca de documentació	21
D) Mobilitat	21
E) Frustració del projecte migratori original	22
F) La diversitat sociocultural	24
G) El gradual procés de marginació dels menors immigrants	25
3. LA SITUACIÓ ACTUAL DELS MENORS IMMIGRANTS EN DESEMPARAMENT A CATALUNYA	26
Capítol II. EL MARC LEGAL DE LA INTERVENCIÓ PÚBLICA SOBRE MENORS.	29
1. APROXIMACIÓ HISTÒRICA	29
2. L'IMPACTE DE LA CONSTITUCIÓ A LA INTERVENCIÓ PÚBLICA SOBRE MENORS	33
A) La Constitució de 1978 i la protecció especial dels menors en el Dret Internacional	33
B) Alguns principis generals de l'ordenament, especialment l'interès superior del menor	36
a) L'aplicació del principi d'igualtat als menors immigrants	36
b) El principi del superior interès del menor	38
C) Els drets dels menors immigrants desemparats	40
a) Drets de l'esfera personal	41
b) Drets de tipus processal	45
c) Els drets socials prestacionals	47
d) El paper del Ministeri Fiscal com a garant dels drets dels menors.	51
D) Breu comentari sobre el règim de distribució competencial en aquest àmbit	53

3. EL MARC LEGAL D'INTERVENCIÓ SOBRE MENORS A CATALUNYA	57
A) Normativa estatal i internacional d'aplicació general	58
B) La legislació catalana sobre menors	60

Capítol III. LA INTERVENCIÓ SOBRE ELS MENORS IMMIGRANTS

DESEMPARATS A CATALUNYA	65
1. ELS ITINERARIS D'INTERVENCIÓ SOBRE MENORS	65
A) El sistema general de protecció de menors desemparats	65
B) L'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social	70
C) La vessant reformadora: la justícia juvenil	73
D) Els menors amb alteracions greus de la salut física i/o mental	78
2. ELS MITJANS ACTUALS DE LA INTERVENCIÓ SOBRE MENORS	79
A) El sistema general de protecció de menors desemparats	80
B) Recursos de l'itinerari de justícia juvenil	87
C) Recursos de l'itinerari d'intervenció medicoterapèutica	89

Capítol IV. ELS PROBLEMES PRINCIPALS DEL RÈGIM JURÍDIC DELS MENORS IMMIGRANTS EN SITUACIÓ DE DESEMPARAMENT

1. LA DECLARACIÓ DE DESEMPARAMENT DELS MENORS I L'INICI DE LA SEVA TUTELA PER PART DE LES ADMINISTRACIONS AUTONÒMIQUES	91
2. EL REONEIXEMENT DE LA RESIDÈNCIA LEGAL DELS MENORS TUTELATS I LA POSSIBLE VULNERACIÓ DE DRETS INTRODUÏDA PEL REGLAMENT DE LA LLEI D'ESTRANGERIA	99
3. LA INCONSTITUCIONALITAT DEL REQUISIT D'INTENTAR LA REPATRIACIÓ COM A CONDICIÓ GENERAL PER A LA RESIDÈNCIA DEL MENOR	101
4. L'ACCÉS DELS MENORS IMMIGRANTS DESEMPARATS AL MÓN LABORAL I ELS PROBLEMES PER A L'OBTENCIÓ DEL PERMÍS DE TREBALL	106
5. LES POTESTATS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES SOBRE ELS MENORS. ESPECIAL CONSIDERACIÓ A LES MESURES RESTRICTIVES DE LLIBERTAT	110
6. L'EFFECTIVITAT DEL CONTROL JURISDICCIONAL SOBRE LA SITUACIÓ DE PROTECCIÓ DEL MENOR I EL PAPER DEL MINISTERI FISCAL	117

Capítol V. ALGUNES LÍNIES GENERALS PER A LA REFORMA DE L'ATENCIÓ ALS MENORS IMMIGRANTS EN DESEMPARAMENT

1. CRITERIS I PRINCIPIS A CONSIDERAR EN EL DISSENY DEL SISTEMA D'INTERVENCIÓ SOBRE ELS MID	121
2. ESTRUCTURACIÓ DEL SISTEMA EN CIRCUITS I PROPOSTES DE MILLORA ..	123
3. LA INTERVENCIÓ EDUCATIVOLABORAL COM A PEÇA CLAU D'INTEGRACIÓ SOCIAL DELS MID	125

4. LES POSSIBILITATS DE PERFECCIONAMENT DEL SISTEMA QUE OBRE LA COL·LABORACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	128
A) L'exemple dels convenis	129
B) Les possibilitats de la Carta Municipal de Barcelona per a l'atenció coordinada dels menors immigrants en desemparament	130
C) Les relacions de col·laboració amb l'Estat i amb altres CCAA	131
Conclusions	133
Bibliografia	143
Apèndix normatiu sobre el règim de protecció dels menors immigrants a Catalunya	147